

30 Etikk er ikke noe hokusfokus

– Etikk blir først nyttig når den kommer ut i armer og bein, fastslår Erica Grunnevoll. Den lille damen viste sannheten i dette gjennom sitt forrykende og levende etikkforedrag hvor hun brukte både armer og bein samt resten av kroppen for å understreke sitt budskap.



Erica Grunnevoll

er en liten kvinne med stor tyngde. Hun har teologisk embetseksamen og har arbeidet flere år som prest i den norske kirke. I sin prestedid fikk hun erfaring fra fengsel, forsvar, FN-styrkene og oljeplattformer. I dag er hun partner og seniorkonsulent i CoachTeam AS. I høst fikk tillitsvalgte fra avdelingene Møre og Romsdal samt Sogn og Fjordane oppleve dette fyrverkeriet av en prest.

Tekst og foto: Bjørg Buvik

– Det finnes ingen oppskriftsbok på etikk. Etikk handler om skikk og bruk. Tro ikke at bare vi har et verdiregnskap, så er alt ok. Nei, livet er et valg mellom pest og kolera. Vi må alle velge, og etikk dreier seg ofte om dilemmaer i hverdagen: Hva bør jeg gjøre, hva kan jeg gjøre, hva skal jeg gjøre? Der er vi midt i kjernen av etikken. Og vi må hele tiden begrunne og legitimere våre valg. Vi må forholde oss til både den rasjonelle og den irrasjonelle sannhet. Det er i dette krysningspunktet at etikken og livet utspiller seg, forteller Erica Grunnevoll.

Skaff deg et liv

– Med hendene dypt nede i saggebuk-sene sa poden vår til sin far: "Skaff deg et liv a!" Det slo meg plutselig at dette var dypt tenkt. Et etisk imperativ, ordreformen. Vi ønsker alle et godt liv. Det viktigste er at vi utvikler en konstruktiv ansvarlighet i livet vårt, og at vi bruker den kunnskapen vi har med ansvarlighet. Tenk på DnB NOR: I det ene øyeblikket er det ok å selge statsobligasjoner, i det neste er det kanskje ikke like ok.

Erica Grunnevoll har erfart at det er mye slitasje i næringen etter mange

omorganiseringer. – Når vi blir slitne skjer det noe med oss. Vi blir martyrer, sinte og nærtagende. Når ikke bedriften tar vare på meg, så blir motivasjonen min meget privat, sier hun med bakgrunn i at hun har vært inne i noen av våre bedrifter for konfliktløsning. – Og nå står dere med begge beina i finansuroen. Dere får høre at dere er griske, at kundene ikke kan stole på dere og at omdømmet svekkes. Hvordan skal vi ta vare på hverandre i denne situasjonen?

Hold hviledagen hellig

– Veggen mellom jobb og arbeid er perforert. Hvor lenge kan jeg ha mange baller i luften uten at det så å si går i ball for meg? Og hun svarer som den presteutdannede hun er: Du må holde en hviledag hellig én dag i uken. Ellers kan du ta dem på løpende bånd på sykehuset. For å "rekreere" eller gjenskape noe nytt, trenges rekreasjon.

Alle gjør det

Ikke lev etter VG-etikken: Bare mange nok gjør det, så er det greit nok. Det er en livsfarlig vei å gå, fastslår hun. – Du må våge å bevege deg i det normative: Hva bør, skal og kan du

Bør, kan, skal:

Etikk er praktisk handling etter vanlig skikk og bruk. Hva bør jeg gjøre, hva kan jeg gjøre, hva skal jeg gjøre? Dette må du tenke over, oppfordrer Erica Grunnevoll.

gjøre? Finn midtpunktet mellom dumdristighet og feighet, ikke grøftekjør, oppfordrer hun

– Det er viktig å legitimere dine handlinger. Still deg selv spørsmål om hva motivet ditt er, men ikke se kun på motivet uansett hvor godt du vurderer det som. Du må sjekke om det finnes noe regelverk for handlingen din og kartlegge konsekvenser. Legitimer og begrunn dine valg.

Reiseregning og åtte timer

– Etikken dreier seg ofte om dilemmaer, fortsetter hun og gir eksempel fra en kollegas reiseregning. Hva gjør du når en kollega alltid får en bestemt reise til å vare noen minutter over åtte timer. Hver eneste gang, aldri under åtte timer. Du har gjort samme reisen selv, alltid i underkant av åtte timer. Bør, kan, skal du ta dette opp? Hva er konsekvensene for din kollega, for bedriften og for deg selv?

– Bruk ansvarlighet til å vurdere egne handlinger. Bruk kunnskapen med ansvarlighet uansett motiv. Etikken kan være et praktisk verktøy i valg situasjoner hvor vi trenger rasjonelle begrunnelser. Ha etikken med deg i all din gjøren og laden, er hennes oppfordring. ■

